

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO PICO SECO E A SÚA LIÑA DE EVACUACIÓN, NOS CONCELLOS DE LALÍN (PONTEVEDRA) E O IRIXO (OURENSE), PROMOVIDO POR AEROGENERACIÓN GALICIA, S.L. (CLAVE: 2022/0106)

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296 do 11 de decembro), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294 do 6 de decembro), polo Real Decreto-lei 23/2020, do 23 de xuño (BOE núm. 175, do 24 de xuño) e polo Real Decreto-lei 36/2020, de 30 de decembro (BOE núm. 341 do 31 de decembro), establece no seu artigo 7.1 apartado a) que os proxectos incluídos no seu anexo I serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos do dito anexo I atópanse, no grupo 3.i), os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Segundo o indicado no Estudo de impacto ambiental, este sería o caso da actuación pretendida, dado que existen dous parques eólicos en funcionamento a menos de 2 km, parque eólico Lalín e Coto Frío e o parque eólico Valdepereira con declaración de impacto ambiental.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1 INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1 Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Aerogeneración Galicia, S.L. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2 Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización

O parque eólico Pico Seco, cunha potencia total inicial de 27 MW, foi admitido a trámite na Resolución do 20 de decembro de 2010 da entón da Consellería de Economía e Industria pola que se aproba a relación de anteprojectos de parques eólicos seleccionados ao abeiro da Orde do 29 de marzo de 2010 para a asignación de 2.325 MW de potencia na modalidade de novos parques eólicos en Galicia.

No tocante ao trámite ambiental, iniciouse a súa avaliación de impacto ambiental (AIA) ao abeiro da normativa vixente naquel momento (Real Decreto Legislativo 1/2008, do 11 de novembro), chegándose a formular a declaración de impacto ambiental do proxecto o 14.08.2013.

O 26.01.2021, Aerogeneración Galicia, S.L. presentou unha solicitude de autorización administrativa previa e de construción de instalacións de produción de enerxía eléctrica, ao abeiro da Lei 8/2009,

do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, e as súas modificacións.

Consecuentemente, a nova tramitación ambiental iniciase segundo a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11.12.2013) e as súas modificacións.

Cómpre sinalar que na configuración do novo proxecto, o número de aeroxeradores redúcese de 9 a 7 e cambia o modelo de aeroxerador de V-112 a V-150 o que incrementa a altura total en 30 m. Ademais, a consecuencia do condicionamento da anterior DIA, co obxecto de evitar duplicidade de infraestruturas e instalacións tendo en conta que os parques eólicos Pico Seco e Valdepereira pertencen ao mesmo promotor e se localizan en distintas poligonais unha a continuación da outra, proxéctase un mesmo acceso e unha única subestación transformadora de uso común para estes dous parques.

Polo anterior, resultou pertinente a cancelación do expediente ambiental inicial (clave 2011/0088) e a apertura do presente expediente (clave 2022/0106).

De acordo coa documentación agora achegada, o proxecto consiste na execución dun parque eólico de 27 MW de potencia total nos concellos de Lalín (Pontevedra) e O Irixo (Ourense), composto por 7 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 7
- Modelo previsto: Vestas V-150
- Potencia nominal unitaria: 4 MW (2) e 3,8 MW (5)
- Potencia total instalada: 27 MW
- Altura de buxa: 105 m
- Diámetro de rotor: 150 m
- Orzamento (execución material): 20.735.231,90 euros

Inclúe ademais un centro de seccionamento e medida con funcións de seccionamento e protección dos diferentes circuitos do parque en tensión de 30 kV, actuando ademais como centro de medida da enerxía eléctrica xerada no parque eólico. Consiste nun edificio prefabricado que non require de obra civil salvo nivelación do terreo.

En canto á evacuación da enerxía producida no parque, efectuarase a través dunha liña soterrada de 1.599 m de lonxitude que se materializa mediante dous circuitos eléctricos executados en gabiá única, con inicio no centro de seccionamento e medida do parque eólico Pico Seco e final na sala de celas de media tensión da subestación do parque eólico Valdepereira (obxecto doutro proxecto).

O acceso ao parque realizarase dende a estrada PO-902 que une o núcleo de Lalín con O Carballiño.

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de tipo autoportante de 105 m de altura, entre os aeroxeradores 4 e 5.

A obra civil inclúe a apertura de 1.921 m de vieiros de nova construción e o acondicionamento de 4.108 m de vieiros ou pistas existentes. A sección tipo terá un ancho de calzada mínimo de 6 m e contará con drenaxes transversais e lonxitudinais para a recollida e evacuación das augas pluviais. Así mesmo, escavaranse 5.123 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión, rede de terras e de comunicacións, que se tenderán entre cada aeroxerador e o centro de seccionamento e medida.

Como áreas de ocupación temporal, durante a execución das obras empregaranse as plataformas de montaxe como instalacións auxiliares de obra e zona de aprovisionamento de terra vexetal e

materiais de obra. Empregaranse as infraestruturas existentes nas zonas urbanizadas máis próximas as obras para situar as oficinas, vestiarios e duchas.

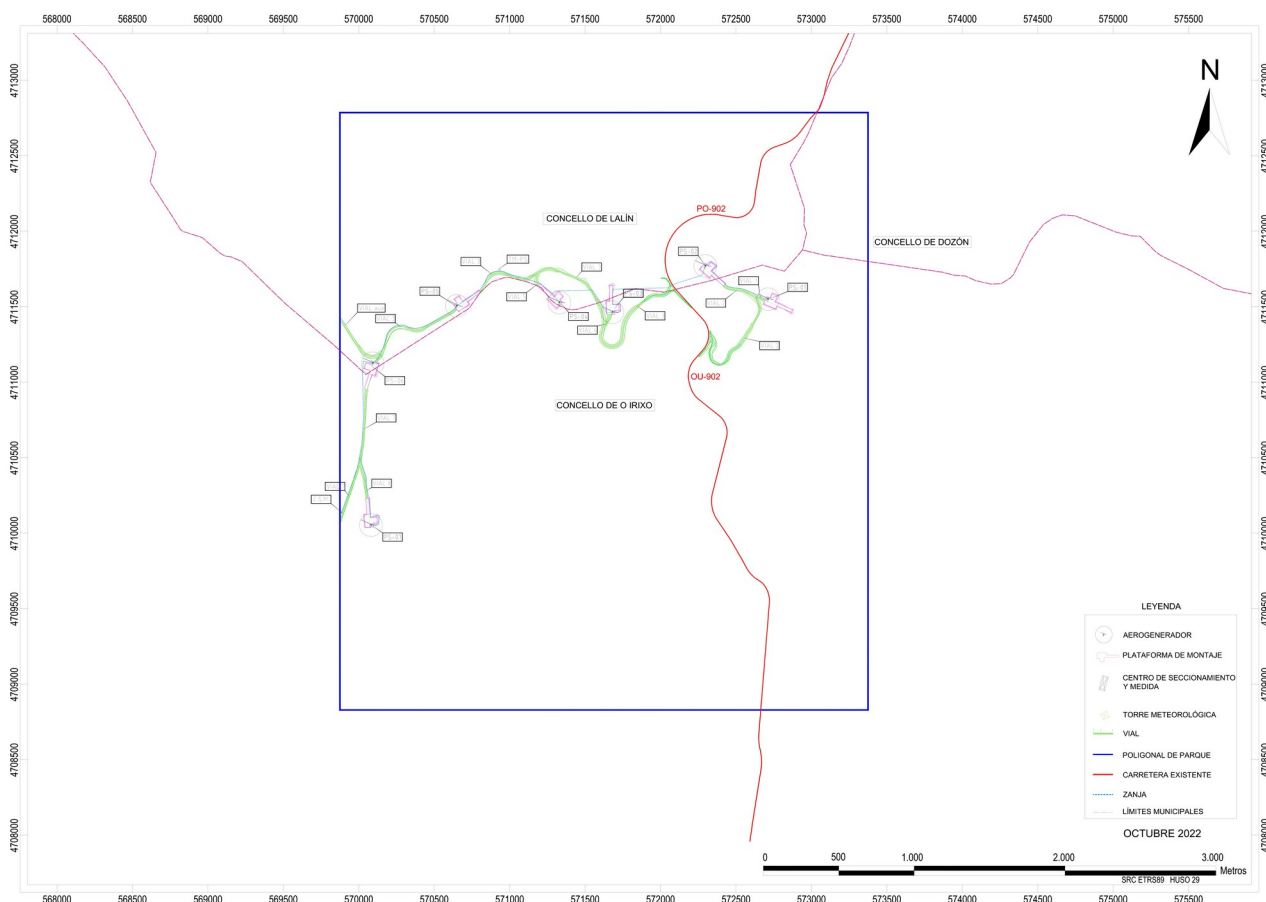
Porén, debido a certos condicionantes xurdidos durante a tramitación do expediente, o promotor propón modificar lixeiramente a orientación da plataforma do aeroxerador 5 respecto do reflectido no EsIA.

No expediente consta o documento titulado *Adenda al estudio de impacto ambiental. Ajustes derivados del proceso de información pública y consultas. Octubre 2022*, que contén a descrición e a valoración ambiental da antedita modificación.

Coa dita configuración actualizada, a obra civil comprenderá a apertura duns 2.201 m de vieiros novos de accesos e servizo ás instalacións e o acondicionamento, para o mesmo fin, doutros 3.699 m de pistas e camiños existentes. En canto as gabias de cableado, discorrerán en paralelo aos vieiros na súa maior parte, sumando un total de 5.266 m de lonxitude. Asemade, variará a ocupación e movemento de terras debido ao xiro da plataforma. O resto de características das infraestruturas manteranse conforme ao indicado no EsIA.

O prazo estimado de execución do proxecto é duns 15 meses.

Inclúese a continuación un bosquexo do proxecto coa configuración reflectida no EsIA:

1.3 Principais elementos ambientais da contorna

O parque eólico sitúase entre a cima de Val de Pereira e a cima dos Agüeiros. Trátanse de cumios con altitudes entre os 824 e os 698 m sobre o nivel do mar orientados de leste a oeste e con pequenos contrafortes entre os que discorren numerosos regos. Das faldras deses montes parten os ríos de Viñao ao sur, de Lebozán ao norte e o río Viñas ao oeste. As principais coberturas do solo son a de matogueira e rochedo mesturadas con numerosas plantacións forestais.

Nos vales xorden numerosos núcleos de poboación rodeados por mosaicos agrarios. Os núcleos máis próximos son o de Trabazón a 700 m ao oeste e Sidre na mesma dirección a 1 km, o de Samprizón a 750 m ao norte e Bustelo e A Ermida a 1,4 km nesa dirección.

Atravesando a infraestrutura de norte a sur atópase a estrada autonómica PO-902 e OU-902 a escasos 250 m dun dos aeroxeradores, a 1 km ao oeste discorre a estrada provincial e a uns 3 km ao leste, a liña de ferrocarril entre Ourense e Santiago de Compostela.

A nivel hidrolóxico atópase situado no territorio que se estende polo límite entre o ámbito de actuación da Demarcación Hidrográfica Galicia-Costa e o ámbito competencial da Confederación Hidrográfica do Miño-Sil. Discorren próximos ás actuacións, dentro da Demarcación Hidrográfica Galicia-Costa o río Deza e os seus afluentes, o río de Lebozán e o río Abeleda, así como os seus afluentes, tributarios todos eles do río Umia. Dentro da Demarcación Hidrográfica Miño-Sil atópanse o curso fluvial río Viñao e os seus afluentes.

Respecto das zonas protexidas do Plan Hidrográfico Galicia-Costa, a mais de 5 km ao oeste da actuación atópase a reserva natural fluvial denominada Río Ulla-Deza.

En canto a hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios, segundo o informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en base ao Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España, na zona de actuación localízanse teselas dos hábitats 4020* Uceiras húmidas atlánticas de zonas temperadas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix*, 4030 Uceiras secas europeas, 4090* Uceiras oromediterráneos endémicos, 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano e alpino e 9230 Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica*.

Respecto das especies de fauna e flora presentes, a dita dirección xeral menciona que a cuadrícula na que se inclúe o ámbito de actuación do proxecto (UTM 10x10 29TNH71, 29TNH60 e 29TNH61) correspóndese coa área de distribución das seguintes especies protexidas, incluídas no Catálogo Galego de Especies Ameazadas como vulnerables (V) ou en perigo de extinción (PE):

Flora

Erungium duriaei subsp. *juresianum*
Thymelaea broteriana
Ranunculus bupleuroides

Fauna

Invertebrados:

Geomalacus maculosus

Anfibios:

Rana iberica (V)
Rana temporaria (V)
Chioglossa lusitanica (V)
Discoglossus galganoi (V²)
Hyla arborea (V)

Aves:

Milvus milvus (PE)
Gallinago gallinago (PE¹)
Vanellus vanellus (PE¹)
Circus cyaneus (V)
Circus pygargus (V)
Scolopax rusticola (V¹)
Bubo bubo (V)

Mamíferos:

Galemys pyrenaicus (V)
Rhinolophus ferrumequinum (V)
Rhinolophus hipposideros (V)
Myotis myotis (V)
Myotis bechsteinii (V)

¹ Poboación nidificante

² Poboacións insulares

Cabe salientar que os datos sinalados anteriormente están referidos a información asociada a unha cuadrícula 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación. Respecto da flora listada, información mais detallada como a proporcionada pola Atlas da flora vascular ameazada de España (cuadrícula 1x1) non determina a presenza, na zona de actuación, de ningunha especie de flora ameazada.

En canto ás áreas protexidas, a uns 2 km ao oeste do aeroxerador 6 sitúase a zona de especial conservación ZEC Serra do Candán.

No que respecta á paisaxe, de acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia o lugar onde se desenvolverá a actuación enmárcase na grande área paisaxística Galicia Central, nas comarcas paisaxísticas de O Carballiño e O Deza. Nas proximidades ás infraestruturas atópanse dúas Áreas de Especial Interese Paisaxístico (AEIP), a AEIP-07-29 Serra do Candán e Montes do Testeiro a uns 2,1 km ao oeste e a 6,4 km ao norte a AEIP-07-31 Pozo Negro. Situados dentro da Serra do Candán e Montes do Testeiro atópanse os miradoiros As Ameixeiras, O Castelón e Monte do Coco, a 5,7, 6 e 9 km respectivamente, e a 10 km ao leste aparece o miradoiro Pena de Francia. Ao nordés dos aeroxeradores, discurrendo de leste a norte a Vía da Prata do Camiño de Santiago.

En canto ao patrimonio cultural, atendendo ao listado de elementos do patrimonio cultural presentado polo promotor, na contorna do parque contabilízanse 7 elementos de carácter arqueolóxico (O Foxo, túmulo 1 e 2 Cima Picada, túmulo 1 e 2 Costa Vella, castro de Zacarade e Coto das Lebes), 9 etnográfico (hórreo 1, 2, 3 e 4 de Samprizón, conxunto etnográfico de O Foxo e hórreo 1, 2, 3 e 4 de Zacarade) e 2 arquitectónico (Casa 1 e 2 de Outeiro).

2 TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1 Resumo da tramitación

Tras o transcurso dos acontecementos recollidos no apartado de antecedentes desta declaración, o Consello da Xunta de Galicia, na súa reunión do 02.09.2021 acordou declarar iniciativa empresarial prioritaria o proxecto do parque eólico Pico Seco, promovido por Aerogeneración Galicia, S.L., ao abeiro do establecido nos artigos 42 e 43 da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento de implantación de iniciativas empresariais en Galicia, modificada pola Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, e pola Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia.

Por Resolución do 17 de setembro de 2021 da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, declarouse a tramitación de urxencia dos procedementos administrativos correspondentes ao parque eólico Pico Seco, o que supón a redución á metade dos prazos establecidos para o procedemento ordinario, salvo os relativos á presentación de solicitudes e recursos.

Por Resolución do 18 de novembro de 2021, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais (publicado no DOG núm. 234, do 07.12.2021), sometéronse a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o ESI, o proxecto de interese autonómico e a solicitude de declaración de utilidade pública do parque eólico.

Mediante Resolución do 1 de marzo de 2022, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais (publicado no DOG núm. 57, do 23.03.2022), sometéronse de novo a información pública as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, o ESI, o proxecto de interese autonómico e a solicitude de declaración de utilidade pública do proxecto.

O 21.09.2022 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e

Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia que, entre outra documentación, contén os documentos titulados *Parque eólico de Pico Seco y su línea de evacuación. Parque eólico de Valdepereira. Estudio de impacto ambiental. Junio 2021. Revisión octubre 2021* e o *Proyecto de ejecución parque eólico de Pico Seco y su línea de evacuación. May.- 2021*. O promotor solicita a tramitación simultánea que ten en conta os efectos ambientais e sinérxicos dos dous parques mantendo a súa independencia xurídica e administrativa cada un na súa poligonal.

Xa iniciada a revisión e a análise técnica do expediente recibido considerouse necesario completalo cos certificados de exposición pública, co informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e cunha aclaración en canto a certas incongruencias. O 04.11.2022 recíbese aclaración e diversa documentación por parte do órgano substantivo.

2.2 Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EsIA) e a súa addenda, o documento técnico do proxecto de execución, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA xunto coas correspondentes contestacións do promotor.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:
 - A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural logo de informar dos antecedentes e feitos e das consideracións legais e técnicas, fai unha serie de consideracións respecto do EsIA. Indica que como anexo III ao EsIA, se achega o *Estudio de impacto sobre el patrimonio cultural* (EIPC) no que foron identificados un total de 18 elementos do patrimonio cultural: 7 arqueolóxicos, 2 arquitectónicos e 9 etnolóxicos. De seguido enumera as medidas correctoras de carácter xeral e específico incluídas no estudo. Sinala, que o EIPC inclúe un apéndice no que achega un informe sobre o xacemento O Foxo localizado a 595 m das obras e a referencia Mina do Coto da Lebre que será destruída durante as obras do parque por un vieiro de acceso de nova execución. No tocante ao Foxo, a documentación remitida indica que ese elemento carece de interese, que non se trata dun xacemento e conclúe que se trata dunha trincheira de aproveitamento ou extracción de pedra. Non recomendan a adopción de medidas correctoras e non se avalía o impacto das obras sobre o elemento. En canto á Mina de Coto da Lebre afirman que a gabiá non pertence a ningunha explotación mineira e que se trata dun camiño en desuso polo que non recomendan a adopción de medidas correctoras. De seguido, sinala unha serie de consideracións técnicas.

Informa de xeito favorable coas medidas correctoras establecidas no EIPC e tendo en conta unha serie de consideracións e condicións. Entre elas, indica que deberá completarse tanto o inventario ambiental, recollendo todos os bens pertencentes ao patrimonio cultural que se atopen dentro da poligonal do parque, como a planimetría cuxa definición permita identificar axeitadamente todos os elementos do patrimonio cultural recollidos. Respecto da referencia Mina do Coto da Lebre, con carácter previo ao inicio das obras deberá procederse á roza da vexetación que cubre a gabiá e a súa contorna que será executada baixo control arqueolóxico, e unha vez retirado o mato e coa documentación fotográfica e planimétrica que confirme o carácter non arqueolóxico da referencia, a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural poderá autorizar a execución das obras previstas. En canto ao xacemento O Foxo, forma parte do catálogo do patrimonio cultural de Galicia, polo que deberá ser valorado na avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural. A avaliación do impacto dos accesos e da evacuación de enerxía deberá completarse e deberá presentarse un proxecto arqueolóxico previo ao inicio das obras.

Remata o informe sinalando que as intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como no seu contorno de protección ou zona de amortecemento, terán que ser autorizados pola consellería competente en materia de patrimonio cultural.

En contestación ao informe o promotor presenta un escrito no que manifesta a súa conformidade co mesmo e sinala que as súas consideracións e condicións serán recollidas nun documento no que se recollerán todos os requirimentos dos informes sectoriais e presenta adxunta a planimetría xeral e de detalle do proxecto no referente ao patrimonio cultural.

Respecto da resposta do promotor, a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural emite un segundo informe no que, á espera do documento indicado polo promotor, manifesta a súa conformidade mantendo as consideracións e condicións expresadas no seu anterior informe.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un primeiro informe sobre o EslA no cal, tras un resumo dos antecedentes e da descrición do proxecto, fai unha análise da documentación recibida. Indica que a zona onde se proxecta a instalación non ostenta ningunha figura autonómica ou estatal de protección de espazos naturais das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade. O proxecto non afecta a ningunha zona húmida das recollidas no inventario de humidais de Galicia creado polo Decreto 127/2008, do 5 de xuño. Non se inclúe dentro das áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección da avifauna contra as liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido na Resolución do 18 de outubro de 2021 da Dirección Xeral de Patrimonio Natural. Tampouco está incluído dentro do ámbito de aplicación de plans de recuperación ou conservación de especies protexidas nin están presentes árbores ou formacións incluídas no Decreto 67/2007, do 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo galego de árbores senlleiras. Sinala que de conformidade co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España, na zona de actuación localízanse teselas onde se identificaron hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios e tamén se corresponde coa área de distribución de especies protexidas incluídas no Decreto 88/2007, do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA).

Respecto das observacións efectuadas polo Servizo de Patrimonio Natural de Ourense, salientáanse diversas cuestións. No tocante aos hábitats afectados pola execución das obras sinala que unha vez se aprobe o proxecto, antes do inicio das obras será necesario percorrer o trazado definitivo de gabias, accesos, plataformas e zonas de provisión, inventariando en detalle os hábitats afectados e as especies de fauna asociadas, avaliando a previsible afección ambiental producida polas infraestruturas.

Conclúe que para unha adecuada avaliación, análise e integración ambiental do proxecto co patrimonio natural e a biodiversidade, o EslA non é adecuado, por non aportar os contidos mínimos necesarios para avaliar correctamente os impactos de parque eólico, xa que logo, dan traslado da información que sería necesaria achegar.

En resposta o promotor achega un escrito no que manifesta a conformidade coas conclusións expostas no informe, coa excepción de varios considerandos. Acompaña o escrito cos documentos titulados *Parque eólico de Pico Seco y su línea de evacuación. Parque eólico Valdepereira. Adenda al anexo IV del EslA: resultados campaña anual prospección preoperacional: avifauna/ quirópteros. Junio 2021 (revisión junio 2022); Propuesta de medidas de protección para aves y quirópteros. Junio de 2022 e Propuesta de medidas para la gestión de franjas de biomasa. Junio de 2022.*

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural emite un segundo informe no que fai certas observacións ás respostas do promotor, aceptando unhas e indicando que se completen outras.

O promotor responde con outro escrito, no que contesta aos aspectos sinalados no informe e ao que adxunta a documentación titulada *Documentación complementaria. Informes de la D.X. de Patrimonio Natural. Septiembre de 2022 e Campaña preoperacional avifauna. Integración de documentación complementaria. Periodo: septiembre 2020-septiembre 2022. Septiembre 2022.*

Nun terceiro informe, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural realiza unha análise das respostas efectuadas polo promotor. Conclúe que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, polo que emite informe favorable condicionado a que se autorice coas seguintes condicións:

- O proxecto desenvolverase segundo se recolle na documentación achegada e cumprindo estritamente o apartado do programa de medidas correctoras do EsIA no que non se opoña ás medidas expostas no informe desa dirección xeral.
- Continuarase a campaña mensual de aves ata xullo 2023, debendo presentar os resultados na Dirección Xeral de Patrimonio Natural. De observarse un aumento significativo da frecuencia de voos e/ou novas especies de rapaces, deberán propoñerse as medidas protectoras necesarias para evitar maiores impactos. As medidas deberán ser aprobadas por esa dirección xeral antes do inicio das obras. Inclúe a incorporación dun estudo sobre as especies *Circus cyaneus* e *Circus pygargus* que deberá realizarse conforme se indica no informe e que deberá ser aprobado por esa dirección xeral antes do inicio das obras.
- En ningún momento os hábitats de interese comunitario existentes na contorna, fora da zona das actuacións, poderán verse afectados directamente polos traballos, nin indirectamente por tarefas asociadas aos mesmos.
- Evitarase o depósito de residuos ou produtos sólidos en zonas onde os escoamentos produzan arrastres aos cursos fluviais.
- Nesta zona constatouse a cría de varias especies de anfibios. Polo tanto, como medida correctora, deberá favorecerse a reprodución de anfibios unha vez rematada a fase de construción.
- Queda prohibida calquera vertedura de material contaminante e tomaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derrames accidentais dos depósitos de almacenamento de produtos como aceites, graxas e carburantes de motores.
- Todas as augas que saian das zonas de instalacións das obras, derivaranse e someteranse a un sistema de desbaste e decantación de sólidos. Así mesmo, todas as augas procedentes dos formigonados derivaranse e someteranse a un sistema de desbaste e decantación de sólidos, regulación do pH e eliminación de aceites e graxas.
- Durante a realización dos traballos non se producirán arrastres nin enturbamentos das augas continentais susceptibles de ser afectadas. En todo caso, prohibese calquera tipo de vertido que poida afectar á calidade das augas continentais. En consecuencia, as augas susceptibles de ser afectadas cumprirán en todo momento

o indicado sobre calidade mínima exigible ás augas continentais na normativa aplicable.

- A restauración tanto das zonas desmanteladas como das zonas afectadas polas novas actuacións realizaranse segundo o plan de restauración coa finalidade de recuperar os hábitats de interese comunitario existentes na contorna.
- O proxecto debe incorporar as medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión sobre avifauna e quirópteros indicadas no apartado 4.2.5.1.7 desta DIA.
- Darase cumprimento ao indicado no punto 18, efecto barreira das infraestruturas, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Ademais deberán aplicarse as condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión en parques eólicos durante a fase de explotación indicadas ao final do informe desa dirección xeral.

Calquera modificación do proxecto que teña algunha afección sobre o medio natural requirirá o seu informe correspondente.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un primeiro informe no que, tras definir o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto, do contido do EsIA e das características da paisaxe afectada. Logo disto realiza unha análise do Estudo de Impacto e Integración Paisaxística (EIIP), dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxísticas propostas. Indican que a EIIP fai unha descrición das características dos dous proxectos, parque eólico Pico Seco e Valdepereira. O maior impacto sobre as AEIP producírase na AEIP Serra do Candan e Montes do Testeiro na que será visible en boa parte da súa superficie cuxa pendente se orienta ao leste. O treito do Camiño de Santiago verase afectado pola incidencia visual da infraestrutura nun total de 6 km. O miradoiro mais afectado será o de Ameixeira, aínda que tamén serán visibles parcialmente dende o miradoiro de O Castelón, ao igual que dende numerosos núcleos rurais próximos. Estes impactos veranse incrementados pola sinerxía producida por outros parques eólicos así como as liñas de evacuación aéreas. Outros impactos producidos ademais dos visuais, serán os derivados da realización de novos camiños e construción das plataformas de montaxe sobre elementos caracterizadores da paisaxe como é o caso da contorna das posicións 1 e 5 onde se aprecian afloramentos rochosos.

Conclúe que os principais impactos sobre a paisaxe producíranse debido á intrusión visual sobre os elementos de valor da paisaxe e a incidencia acumulada con outros parques eólicos, ademais do deterioro dos elementos naturais nalgúns zonas de implantación da infraestrutura. Sinala que o proxecto incorpora un EIIP cuxo contido non se axusta completamente ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008, polo que deberá ser completado segundo una serie de indicacións. Entre outras, recóllese o deber de levar a cabo unha análise pormenorizada dos elementos paisaxísticos, especialmente os afloramentos rochosos, completar o estudo de visibilidade, analizar o impacto producido pola infraestrutura na propia superficie ocupada e modificada pola mesma, e xustificar a incorporación ao proxecto dos obxectivos de calidade paisaxística e as determinacións das directrices da paisaxe. Completáranse as medidas preventivas segundo o establecido no artigo 30 do Regulamento e nas normas e recomendacións das Directrices da paisaxe que resulten de aplicación, entre as que salienta: estudar a localización das posicións 1 e 5 e os seus

camiños de servizo, a fin de evitar ou minimizar a afección aos afloramentos rochosos, integración crómica e textural do centro de seccionamento e medida e pantalla vexetal no perímetro e a posibilidade de realizar plantacións arbóreas para mitigar o impacto visual sobre os núcleos poboacionais.

En resposta o promotor achega un escrito ao que se adxunta o documento denominado *Parque eólico de Pico Seco y su línea de evacuación. Parque eólico Valdepereira. Adenda al Estudio de impacto e integración paisajística (P.E. Pico Seco). Febrero de 2022.*

Nun segundo informe o Instituto de Estudos do Territorio indica que na documentación achegada lévase a cabo un estudo dos afloramentos rochosos no ámbito dos posicións 1 e 5, concluíndose a non afección aos mesmos no caso da posición 1; analízase a visibilidade dende as AEIP máis afectadas, Camiño de Santiago, miradoiros e núcleos de poboación; xustifícase como se incorporaron ao proxecto as directrices da paisaxe e propónse unha serie de barreiras vexetais para mitigar o impacto visual nos núcleos de poboación, así como a modificación da plataforma de montaxe da posición 5 para minimizar o impacto sobre os afloramentos rochosos.

Conclúe que o contido aportado completa o EIIP do proxecto e considerase axeitada tanto a solución adoptada para reducir o impacto visual empregándose en todo caso, especies autóctonas para as barreiras vexetais, como a proposta de modificación da plataforma de montaxe da posición 5 para minimizar o impacto sobre os afloramentos rochosos. Indica que en todo caso, deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto as medidas de integración paisaxística.

- Augas de Galicia emite un informe no que, logo de efectuar unha posta en antecedentes e citar a lexislación de aplicación, continúa cunha análise do EslA do parque eólico.

A continuación informa sobre varios aspectos: rede fluvial, zonas protexidas, zonas inundables, aproveitamentos hídricos e actuacións susceptibles de causar afeccións ao medio hídrico. En canto á rede fluvial da área, indican que as instalacións do parque eólico, accesos e a conexión coa evacuación non presentan afeccións ao medio hídrico dentro da Demarcación Hidrográfica Galicia-Costa. Na documentación indícase o cruzamento das gabias de cableado cos cursos fluviais pero non se establecen medidas ou planos con cotas de detalle, polo que este aspecto debe aclararse en caso necesario da súa execución, no momento da correspondente solicitude de autorización a Augas de Galicia, optando en todo caso pola metodoloxía construtiva que menor afección cause ao medio hídrico e á súa contorna. Respecto do aproveitamentos hídrico, a documentación fai referencia a unha captación subterránea de auga situada moi próxima ao leste da poligonal e adscrita ao ámbito da Confederación hidrográfica Miño-Sil. Non constan captacións inscritas dentro da Demarcación Hidrográfica Galicia-Costa considerando unha distancia de 500 m ao redor das obras. Ao longo do documento sinala as autorizacións que será preciso solicitar. Logo disto, apunta unha serie de condicións particulares a ter en conta no desenvolvemento do proxecto, que se inclúen nos condicionantes do apartado 4.2.2 desta DIA.

Conclúe que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos tendo en conta as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar na documentación achegada e as consideracións referidas no seu informe.

- A Confederación Hidrográfica Miño-Sil emite un primeiro informe no que logo de sinalar os antecedentes fai unha descrición do proxecto e das afeccións e medidas de

prevención e corrección de impactos descritos na documentación achegada polo promotor.

En canto á localización e a análise de afeccións, comproba que a poligonal do parque eólico engloba varios leitos, se ben, na práctica totalidade das obras e instalacións proxectadas están fora da zona de policía. Sinala que todos os aeroxeradores e as súas plataformas están fora da zona de policía, aínda que próximos as cabeceiras de varios leitos. Proxéctase un tramo de vieiro novo na zona de policía de un leito innominado próximo ao aeroxerador 1. Ademais un tramo de gabiá de cableado está dentro da zona de policía de augas do rego Lobagueira e de outro leito innominado, cruzando o segundo, que parece ser un vieiro existente. Dentro da poligonal o río Viñao está catalogado como tramo de interese medioambiental. Existen ademais leitos catalogados como tramo de protección ou mellora pra a vida dos peixes e captacións de auga subterránea.

Nas súas conclusións, expón unha serie de consideracións a ter en conta na redacción e execución do proxecto.

Como resposta ao informe, o promotor achega un escrito onde mostra a súa conformidade co indicado e engade certas aclaracións.

Nun segundo informe da Confederación Hidrográfica Miño-Sil, analiza as aclaracións propostas polo promotor, que se dan por axeitadas. Non mostra impedimento para continuar coa tramitación e lembra a necesidade de solicitar previa autorización para calquera tipo de obra, traballo ou afección fixa ou temporal que poida afectar aos leitos ou as súas zonas de protección da Confederación Hidrográfica Miño-Sil.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior emite un informe en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto no que, tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo.
- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un primeiro informe no que avalía o posible impacto do proxecto sobre a saúde humana tendo en conta a caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos, identificación das posibles vías de exposición, avaliación da necesidade de medición da exposición e do deseño dun estudo de avaliación de risco para a saúde do proxecto.

En relación ao ruído, indica que non se presenta estudo acústico preoperacional. Expoñen resultados de contaminación acústica na fase de construción e funcionamento, para os que indican que non se superará o límite legal establecido, pero non xustifican a obtención destes datos. Presenta un plan de vixilancia ambiental mediante o control dos niveis de inmisión xerados en 7 receptores, pero non contempla a aplicación de medidas correctoras e protectoras no caso de superar os limiares establecidos. En canto ao efecto acumulativo ou sinérxico en relación a outros parques da contorna, o EslA sinala que debido á distancia non existe posibilidade de efectos acumulativos, porén non presenta estimación dese efecto que contraste os datos amosados.

No tocante ao efecto *parpadeo de sombras (shadow flicker)* presentan un estudo no que empregaron un modelizado para o *peor caso* posible, cun límite de 30 horas anuais de exposición ao dito efecto, pero non realiza o estudo para o *caso real*. Considerando o *peor caso* posible, indica que para ningunha das vivendas se alcanza o límite establecido pero non indica nin cantos receptores se tiveron en conta nin a súa situación exacta. No estudo dos posibles efectos sinérxicos ou acumulativos indican que só podería producirse efecto cunha das posicións de dous dos parques máis

próximos e que en ningún caso se superarían as 30 horas/ano. Porén non presenta xustificación de ditos valores. Non se contempla o desenvolvemento dun plan de seguimento específico do dito efecto. Presenta unha avaliación dos posibles efectos sinérxicos ou acumulativos e conclúe que en ningún caso se superarían os limiares establecidos. Non contempla un plan de seguimento nin expón medidas correctoras no suposto de superar os limiares.

A dirección xeral considera que non se recolle información ou que esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que estima oportuno que o promotor a complete.

O promotor achega un escrito no que trata os aspectos sinalados pola Dirección Xeral de Saúde Pública e achega adxunto o estudo preoperacional sobre os niveis sonoros da contorna.

Nun segundo informe, a Dirección Xeral de Saúde Pública, considera satisfeitos a maioría dos requirimentos feitos no anterior informe porén, considera necesario que se aporte información respecto ao estudo acústico e ao cumprimento de normativa en materia de compatibilidade electromagnética.

Na súa resposta o promotor achega contestación ao requirido, e adxunta declaración de conformidade sobre a Directiva de compatibilidade electromagnética dos aeroxeradores Vestas.

Nun terceiro informe a Dirección Xeral de Saúde Pública indica que se consideran satisfeitos os requirimentos feitos no informe previo.

- A Axencia de Turismo de Galicia emite un informe no que conclúe que dado o alcance das actuacións e segundo o estudo de impacto turístico achegado o impacto que terá o parque eólico no turismo rural local así como na súa contorna é reducido.
- Os concellos de Lalín e O Irixo non emitiron informe sobre o EslA, achegando o órgano substantivo unha copia da solicitude de informe.
- Para todos os informes antes indicados constan no expediente escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.
- No tocante a alegacións, no expediente recibido constan 100 alegacións, 94 de particulares e 6 de organizacións/asociacións.

Unha parte do contido das alegacións non reviste carácter ambiental, referíndose a cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (Plan sectorial eólico, urbanismo, utilidade pública, etcétera). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (posibles afeccións á paisaxe, hábitats, fauna, proximidade á ZEC Serra do Candán, así como afección a recursos hídricos, ao patrimonio cultural, etcétera), e sen prexuízo das aclaracións ou informacións achegadas polo promotor nas súas respostas ás ditas alegacións, ás ditas alegacións refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedementais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EslA e a restante documentación avaliada.

2.3 Iniciativa empresarial prioritarias

O 07.09.2021 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, o certificado do Consello da Xunta de Galicia do 02.09.2021 no que, como xa se referiu, se inclúe o parque eólico Pico Seco como proxecto que foi declarado iniciativa empresarial prioritaria ao abeiro do establecido na Lei 5/2017 e as súas posteriores modificacións. Consecuentemente, segundo indica o órgano substantivo, este resolveu o 17.09.2021 declarar a tramitación de urxencia deste proxecto.

3 ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Pico Seco consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 27 MW de potencia total nos concellos de Lalín (Pontevedra) e O Irixo (Ourense), incluíndose dentro da poligonal o concello de Dozón (sen verse afectado pola infraestruturas), constituído por 7 aeroxeradores de 4 MW (2) e 3,8 MW (5) de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
a	569.875,16	4.712.785,23
b	573.375,16	4.712.785,24
c	573.375,15	4.708.828,22
d	569.875,15	4.708.828,21

A localización dos aeroxeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº1 incluído no documento titulado *Adenda al estudio de impacto ambiental. Ajustes derivados del proceso de información pública y consultas. Octubre 2022.*

4 CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1 Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que consten no expediente, ademais do recollido no EsIA, na súa addenda e a restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores, xa que esta é preceptiva e vinculante en todos os seus extremos, segundo o exposto no artigo 5 apartado 4 da Lei 1/1995, de 2 de xaneiro, de protección ambiental de Galicia.
2. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras (shadow flicker)* durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar as 30 horas/ano de exposición, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

3. Deberá presentarse ante a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, previo inicio das obras, un proxecto arqueolóxico axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxico na Comunidade Autónoma de Galicia, co fin de que os traballos de construción do parque eólico se realicen baixo control e seguimento arqueolóxico.

A addenda do proxecto deberá contar con informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural previo inicio das obras.

4. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Propónse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 362.866 euros, dos cales 155.514 corresponden á fase de obras e 207.352 á de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2 Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas.

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.
2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.
3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará a cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 *Protección das augas e leitos fluviais*

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela, as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos da Demarcación Hidrográfica Galicia-Costa e da Confederación Hidrográfica Miño-Sil.

2. Nas proximidades das cabeceiras dos regos e en calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as sinaladas que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno, polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectaranse as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o transvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxes do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.
8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberanse entregar a un xestor autorizado.

4.2.3 *Protección do solo e infraestruturas*

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao que se derive desta DIA. Non se poderán ocupar terreos fóra dos previstos.
2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso se seleccionarán zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os

préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocios resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.

4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberán dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.
7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán ser xestionados en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.
2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, provisión de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realizaranse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.
4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realizarase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras. Durante a fase de funcionamento os residuos xerados deberán ser inmediatamente retirados por xestor autorizado. Sinalarase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cumprirase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.
5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 *Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais*

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto deberá garantirse que non se verán afectados os compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto nas leis 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1 *Sobre a fauna*

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escolleranse datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.
2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.
3. Entre as aves rapaces que fan uso da zona do parque, como son as rapinas do xénero *Circus* (tartarafa cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerable no CGEA), ou outras que nidifiquen sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o

establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona afastada) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén un plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.
5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, pintado de pas con patróns que incrementen a súa visibilidade, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, establecemento de períodos de parada técnica dos aeroxeradores no caso de alcanzarse limiares de risco, instalación de disuasores automáticos, eliminación ou relocalización de aeroxeradores conflictivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA

7. En relación co punto anterior, incorporaranse medidas adicionais que garantan a minimización do impacto por colisión para avifauna e quirópteros.

Para tal fin as medidas a incluír respecto aos quirópteros son:

- Restringir a rotación das pas das turbinas o máis posible por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aerogeradores permanecerán parados.

- No plan de vixilancia ambiental informárase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aerogeradores permaneceron parados por este motivo.

En canto ás medidas para a protección de aves son as que seguen:

- Implementar tecnoloxías de redución do impacto por colisións como sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird ou similar), que son sistemas que traballan de forma independente para facer un seguimento das aves e mitigar a mortalidade nos emprazamentos de turbinas eólicas. O sistema detecta as aves automaticamente e pode adoptar dúas medidas independentes para mitigar o risco de colisión das aves: activar sons de alerta ou parar a turbina eólica.

Consideráranse as aves rapaces identificadas no EsIA, no estudo preoperacional de avifauna e as que poidan aparecer na ampliación do dito estudo. Se durante os traballos de vixilancia ambiental, se detectase a presenza doutras especies de rapaces, o sistema deberá ampliar a protección a estas.

- Como medida disuasoria pasiva o pintado, segundo o indicado no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, dunha das aspas de cada un dos aerogeradores, polo menos en 2/3 dende a punta da pa. O plan de vixilancia ambiental medirá a mortalidade observada neste parque e será comparada coa mortalidade dos parques lindeiros xa existentes, con aerogeradores sen pintar, para informar se a medida é ou non eficaz, e para que especies.

8. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta así mesmo as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se for o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 *Sobre a vexetación e os hábitats naturais*

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.
2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración responsable ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.
3. A realización dos aproveitamentos madeiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.
4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primárase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En

calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.
6. Para garantir a non afección e a conservación de especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.
7. En canto aos hábitats naturais e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

Observaranse de xeito específico ás teselas ocupadas por hábitats naturais de interese comunitario ou prioritarios do ámbito do parque, neste caso 4030, 4020*, 4090*, 9230 e 6430).

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación, etcétera). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicalas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. No caso do centro de seccionamento e medida empregaranse materiais, texturas e cores que harmonicen co contorno. Así mesmo, nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.
2. Os afloramentos rochosos con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico existentes na zona, deberán ser respectados sen que se vexan afectados polas obras.

Delimitaranse as distintas zonas de obra co seu balizamento sen ocupar terreos fóra dos previstos.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno do centro de seccionamento e medida e torre/s meteorolóxica/s se é o caso, área de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se for o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
 - No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
 - No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, das existentes na contorna, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
 - A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
 - Deberá realizarse un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e proceder á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.
4. Unha vez finalizada a vida útil do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre meteorolóxica e centro de seccionamento e medida, demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.
2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáselle notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.
3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.
4. Así mesmo, o promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5 PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1 Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordes coas novas problemáticas xurdidas.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánse incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (previo inicio de obras, replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.

- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EslA ou nesta DIA, comunicaráselle inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2 Aspectos específicos

1. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, terase en conta o seguinte:
 - En canto aos puntos de control que deberán establecerse para o seguimento dos niveis sonoros na fase de funcionamento, estarán localizados no contorno das vivendas ou edificacións máis próximas aos aeroxeradores e non no interior dos núcleos, co fin de considerar os receptores potencialmente máis vulnerables. Deberán considerarse puntos de medida os núcleos poboacionais próximos ás infraestruturas. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1:10.000.
 - Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñen en cada período de seguimento.
 - Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
 - En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuaranse medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.
2. En canto aos plans de vixilancia e demais controis aos que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:
 - Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arborado.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...) detección de atropelos, control de obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).

- Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e no de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor ou do que se poida derivar da condición 4.2.5.1, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:
 - Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.
 - Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión.
- Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).
- Incluírase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.
- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
 - Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
 - Defínense as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA.

- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e no punto 4.2.5.1.7 desta DIA deberán incorporarse as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas para evitar o impacto por colisión:
 - Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros (pas sen pintar).
 - Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aerogeneradores.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.
- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento ao punto 18 (efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece que no primeiro ano de funcionamento do parque, como parte do plan de vixilancia ambiental, débese remitir á dita dirección xeral un estudo con datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico e realizar unha avaliación e seguimento da posibles afeccións sobre as súas poboacións: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberán coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3 Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EslA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EslA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co decurso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:
 - a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
 - b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
 - c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna, quirópteros e lobo, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
 - d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co plan de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.
2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:
 - a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.
 - b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, contorno do centro de seccionamento e medida, torre meteorolóxica, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial da zona de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicarse a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
 - c) Plano as built, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflecta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras ou compensatorias. Incluírase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións

definitivas dos aeroxeradores, centro de seccionamento e medida e torre meteorolóxica.

- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros e centro de seccionamento e medida. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).
3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna, quirópteros (incluíndo todo o relativo ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.2.5.1.7 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.2.5 e 5 da DIA.

No caso do plan de vixilancia ambiental e control da mortalidade por colisión de aves e quirópteros terase en conta o establecido pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural no apartado IV do seu último informe.

- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno do centro de seccionamento e medida e torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.2 da DIA sobre as actuacións de estudo e seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase

revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. **Informe previo ao abandono:** cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.
5. **Informe posterior ao abandono:** transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflecta o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6 PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
(asinado electronicamente)

CONFORME

Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Pico Seco e a súa liña de evacuación, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do *Diario Oficial de Galicia* e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e remitiráselle ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter cantas autorizacións, licenzas, permisos ou informes que sexan necesarios para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

María Sagrario Pérez Castellanos
A Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

